

Народной артистке
Карысской сер
б. Кадыевой?
реж. спект. Р. Алиевом
10 сезона 1957 г.
БИРИНЧИ КЕШЕГЕ
/роль Фань/

1.

Сы - бара жаттым эле!

Фань - Мыра кабинетидеби?

Сы - жолуккуңуз келеби?

Фань - Жок. /~~Жакта турган комолду карайт.~~ Эки жумадан
бери мында келгеним жок эле. Бөлмәнүн жасалғасы
еэгөрүп кетиптире

Сы - езү ирәэттеп койду.

Фань - /оң жакта турган комолду карайт/. Мына бу јски
комолдуду кайта алдырып келген экен го /жетелүп,
орундукка отурат/.

Сы - дурус болоор.

Фань - Жок, үстү эң эле ысык. /жетелест/.

Сы - берсин деп айтты.

Фань - Тәшектө жатым келбейт. /~~Тиги алиге тұра~~ элекни?

Сы - Ким?

Фань - Мырзаның чон уулу.

Сы - алғаным жок.

Фань - Кайдан эле билбей калдың экен?

Сы - көрә әлекмин.

Фань - Ал кечәэ тұнұ кайсы маалда келди?

Сы - үйден чыкпайм.

Фань - Ал жақында бир жакка кеткени жатса керек. Кайда
кетсөрин сияғениң жокпу!

Сы - дары ичсеңиз.

Фань - Эмнеге ичмек элем?

Сы - бооруцуз ооруйт дейт.

Фань - /дарыдан бир ууртайт/. Аナン калса, аябай ачуу.

Кишинин жүрөгүн айланнат. Төгүп сал.

Сы - Төгөйүнбү?

Фань - Азырынча мында коё тур. Койбой эле кой. /Титиркенет/

Төгүп эле таштачы.

Сы - айктырат да.

Фань - /бирден каарданып кетип/ Эмнеге эле мынчалык мага
куйумдүү боло калдың? Нары төгүп ташта! ^{Как здешет}

Чун - мында белениз?

Фань - Чун-эр, эмне болгонсун? ^{«дома испарула в этой комнате все как будто покрутилось и склонилось»} Аябай тердеп кетипсин.

Чун - эшигиңиз жабык.

Фань - Өзүмнө жалгыз жаткым келди. Өнүм кандай көрүнөт?

Сы-Фын, буга бир бөтөлкө суу алыш кел.

Чун - алиге учураша элексиз.

Фань - /чюо Чунду кейиштүү карап/. Көңүлүм өз жайында
эмес, балам. Чун-эр, сен он жетиге чыгып калдыңбы?

Чун - катуу таарынам.

Фань - Мен куруон. Кээде басып турганымды билбей калам.
Хм, ушүй үйде турганым он сегиз жыл болот. Кандай
дейсин, мен карыдымбы же жокбу?

Чун - жатасыз?

Фань - Эч нерсе эмес.

Сы - Мадам, пират.

Фань - Ракмат.

Сы-Фын - чыгып кетет.

Чунь -

Фань - /Сы-Фын менен Чоу - Чун экөөнү көз айыбай байкап отурат/. Чун-эр, экөөнөр эмне учун мынчалык сылых сүйлөшүп калгансындар?

Чун - Айткенибиз... Айттайтын. Бысын

Фань - Терезе жабык болсо керек.

Сы - ачпагыла деген.

Фань - Мейли, ача бер. Ал эки жылдан бери үйде болгону жок, бу ^{и чибич} жердин абасынын оордугу ^н кайдан билсин. Сы-Фын, ашканага барын да, мырзага кандай тамак даярдал жатканын бил. Чунь-эр, бүгүн

Чунь - Кити, айткайтын. айтпай эле көюн.

Фань - /кулуп/ эмне учун?

Чун - көрөр белециэ?

Фань - Эси жогум, эси жогум. Кантин сени жамал коройчи жакшы көрбей көюн?

Чун - Болбоңуз.

Фан - Макул.

Чун - Чын элеби?

Фань - Чын!

Чун - аябай жағып калды.

Фань - /шектенин, жүрөксүгөнү ордунаң чыгат/. Эмне дейт?!

Чун - косом болмок экен.

Фань - /башын чайкан/. Жо-жок. Айткын /кубангандай түрүн
эзгертөт/. Ал кайсы кыз?

Чун - эрке бийкеч эмес.

Фань - О! /көзүн калкалайт да, бирок суроо бербей көй
адбайт/. Чу-Эр, аның Сы-Фын болуп жүрбесүн?

Чун - сиз түшүнүңүз.

Фын - /бир жагынан чоочуп, бир жагынан таң калып/. Эз
алдынча/. Капырай, бу баяғы менин кичинекей чурпем
эмеспи - укмуш эле да!

Чун - айттым.

Фань - /баштагысынан бетер чоочуп/. Эмне ^{?дайт?} Ошондой
деп айттыңбы? /куләт/. Менин жары болғон деп
айттыңбы?

Чун - жарың болбайм деди.

Фань - М-М...

Чун - сүйөмүн дайт.

Фань - Кимди? Айтканың жокпу?

Чун - Мени өзу да сүйө баштайт.

Фань - Эми эмне кылайын деген оюң бар?

Чун - айтмакчымын.

Фань - Атаңдын кыялын билбейсисиц?

Чун - кыз окуй алат.

Фань - Сен, чынында да али бала эле бойдон экенсиц.

Чун - бала эмесмин.

Фань - Атаң бу сездү сага экинчи сүйлөгүс кылат.

Пин - Экенсиз го.

Фань - /Чоу Пиндин байкабаганын сезип/. Пин!

Пин - Экенсиз да.

Фань - Эми эле түшүп келдим.

Пинь - кеткени жатам.

Фань - Хм... /Эмне дәэрин билбей, шашыла түшет/. Дурус.

Анан качан келесин?

Пин - ичи мынчалык ката?

Финь -

Чун - жааганы турса керек.

Финь - /Унчукпай туруп/ Шахтыга барып Эмне кылмаксын?

Чун - билбейсизби.

Фань - Мунун шылтообу, ^{шылтообу} Пин?

Пинь - Жадап кеттим.

Фань - /Күлүп/. Коркоктук кылып жатасыбы деп шектенем.

Пин - Эмне дедиң?

Фань - Мына ушул бәлмәгө башта арбактар келүүчү эле го. Же ал эсинден чыктыбы.

Пу - онолуп калдыбы?

Фань - Болоор- болбос эле тумоо болсо керек. Өзүң кандайсын?

Пу - Жакшы.

Фань - Пу -юань, бир аз өңүң аза түшкөндәй көрүнөт.

-Шахтыдагы иш таштоо кантти?

Пу - Аның кайда?

Фань - /иштин чатакка айлана турганын сезип/. Эми эле мага
куюп келген болчу. Ичпей койдум.

Пу - Аның кайда?

Фань - /шашыла/. Мен төктүрүп салдым.

Пу - Куюп кел.

Фань - /каяша айтып/. Бу уудай ачуу дарыны ичпеймин.

Пу - /куюп кел.

Фань - /уну калтырап/ Ичпеймин.
ичиш

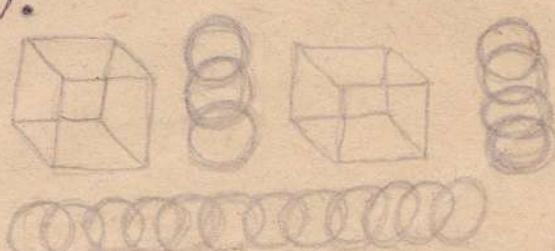
Чун - /ини коюңуз.

Фань - /жалбарыңкы түрдө/. Коюп кой, кечинде ичейин.
болову?

Пу - Жыгыл дегенде жыгыл!

Фань - /Чиоу Нинди карап, шаштысы кетип/. Ичейин, мына азыр
. ичейин! /~~Андурулук, дарынчылык болуп көз ал~~
~~жүгүшү/~~. Ихөү М-м-м! /~~Анданкы жөндөм, да жабайык~~
~~майдаланып шары аттайт/~~.

кэшегэ

7

ЭКИНЧИ КӨШЕГӨ

Чиң - Чыннасын / Фань /
Пин - Болупбүр. Бара берилгиз.

Пин - дайындашым керек.

Фань - Бир аз сабыр кыл. Мүшкүн болсо бураз ойтура Гур.

Пин - Эмне демексин?

Фань - /муңайындыкы/ менин айтайын дегеим... Ахвалдын кийчалыштай баштаганын түшүнөөрсүц дейм.

Пин - маскарададым.

Фань - /Кейиш менен/. Сен баарыдан көп маскарадаган кишиңди унутуп отурасың.

Пин - Кимди?

Фань - Мени, өз өгөй энеңди. Мен азыр сенин же энең же ойношуң да эмесмин.

Пин - акырын!

Фань - Сен мага милдеткорсүц. Качып барып, менсиз, өз алдыңча жашаймын деп ойлобоо.

Пин - әч мүмкүн эмес.

Фань - /Каарданын/. Атам, атам дейт, айтпай эле кой атаңды! Абийирдүү имиш! //Көкөр менен күрүстүр/: Бу абийирдүү үй-буләдә он сегиз жыл жашаймын, мыңдагы былыктын баары мага бештен белгилүү. Чын-чынына келгенде мен бул үйгө жат кишимин. Сенин чоң атаңдай, ардактуу өз атакеңдей болбостон, бардык күнәйүм үчүн өзүм гана жооп берем. Алар //Чын-чынына дай иштерди көмүскө иштеп туруп, эми өздөрүн абийирдүү адам деп эсептешет! Асылзаадалар имиш! Кадырман кишилер имиш!

-2"-

Пин - менин атам...

Фань - Анык шерменденин бири сенин атаң. Ал бир бечера кыздын убалына калган.

Пин - сөздү_койгун.

Фань - Ал эми сен да атаңдын никелүү өз баласы эмессиң.

Пин - Далилдегин.

Фань - Андай болсо, абийирдүү атакециздин өзүнөн әле сурай коюңуз. Миндан он беш жыл илгери, мас болуп отуруп, муну өзү мага айтып берген. /комоддун үстүндө турган сүреттү корсеттө/. Сен мына мунун баласысың.

Пин - Эмне кыл дейсиң?

Фань - /сөзүн тантан сүйлөп/ Мени таштап кетпессиң деп ойлоймун.

Пин - Тумчугуп өлсүн дейсиңби?

Финь - Ал эми сен болсоң мени мында таштап ^н, кеткиң, барбы? ^{Көйдөштүү}

Пин - иңхүрекшилдүү энесисиң.

Фань - Менбى? Жо-жок. Сен менин өмүрүмө әэ болуп, абийиримди төккөнүндөн, бери, мен анын баарын үнүткам. Жок, мен ага эне болуудан калгамын. Чоу Пуюандын да аялы эмесмин.

Пин - Уулу болом.

Фань - И-и, ошондой ^{де!} але, сен өз атаңдын уулу экенсиң да.

/чүлөт/. Атасынын уулу имиш. /валилеттен кубара түшүп, сабырдуулук менен/. Колундан түк эчтеке келбegen, өзүң коркок бир шордуу неме экенсиң да! Мындашыңды мурун билген болсомчу!

Пин - биротолу бутурөлү.

Фань - /куңк этип/ Токто. Мен сага жалынп-жалбары
бай эле коёун, бирок адамгерчилик абийириц
болсо, ушул үйдө алда нече жолу учурашып
сүйлөшкөнүбүздү /тили күрмелүп, кейиш менен/
сүйлөшкөнүбүздү ^{не} өсиңе ала жүрөөрсүц дейм.
Эсинде болсун, аял деген күйөөсү менен уулу
экөөнөн бирдей көргөн кордукту эч убакта
көтөрө албайт.

Гуй - Мырзайым!

Фань - /өзөдө болот/. Мында әмне кылыш жүрэсүц?

Гуй - Күтүп отурат.

Фань - Ким? А ким келип күтүп отурган?

Гуй - Чакыртпадыңыз беле.

Фань - Анда әмне үчүн эртерээк айтпадыц?

Гуй - Алганым жок.

Фань - Эмне?! Сен азыр...

Гуй - Мырзайым?

Фань - Жок. Сы-Фындын әнеси кирсинг.

Гуй - алыш берсинг деди.

Фань - Жакшы болот, бир авдан кийин алыш берейин.

Гуй - жатса керек.

Фань - Макул, азыр барайын. Сы-Фындын әнесин чакыр,
мында келип отура турсун.

сөздөмнө

3 (2)

Сы - Балду аны
" " Сы-Фын

-4-

Гуй - /чаган/. *Мырзайым*

10

Фань - /аду күмсарын бузулуп кеткен болот, чымырканын чыралып/. Ушунчалык да ысык болобу? Күн ката болуп, адамды тумчуктуруп баратат. Түнү түшүп бу күндүн өткүдэй түрү көрүнбөйт /столовойго кирип кетет/.

Лу - *Барагой*.

Фань - /әшик жакты карап/. Сы-Фын, эки плашты тең алышыгын мырзага алыш бар, каалаганын алсын.

/әне Луга/. Сизди көпкө күттүрүп койдум окшойт.

Сы - баарын алыш барайын.

Фань - Болуптур. Аナン ашканага барып, кечкиге кандай тамак даярдан жатканын бил, шаштыргын, батыраак болуштун.

Сы - Мырзайым.

Фань - Кана отуруңуз, сүйлөшөлү. Каадаланып отурбайлы.

Лу - Мырзайым.

Фань - Сы-Фын сиз жөнүңүзде көп нерселер айтуучу. Сиздин окугандыгыңызды, жакшы үй-бүлөдөн экендигицизи да айткан.

Лу - убара кыл гандыр.

Фань - Андай эмес, эң эле эстүү кыз. Мен аны жакшы көрөм. Бирок бул балага башка биреэнүн үйүндө үй кызматын иштетүүгө болбайт. Ал үчүн ылайыктуу башка бир дурус кызмат болсо жакшы болор эле.

Лу - интетким келген эмес.

Фань - Бу айтканыңга толук макулмун. Сиздин туурасын сүйлөгөн ачыктығыңыз байкалат. Ошондуктан мен да, сиздимиңда чакыртканымдын себеби начык айтайын.

Лу - жагы болгон чыгаар?

Фань - /күшумсүрөп, атейин жашырат/. Жок, андай эмес.

Адеңде менин айтаарым, биздин үй-бүлөөдө аял
эле
аттуу эң ~~ж~~ аз.

Лу-М-м.

Фань - Сы-Фын болсо жаш. Он тогузга жаңыдан әле чыккан
әкен, /Ошондойбу?

Лу - он сегизде.

Фань - /анткордоно/. Ооба, ошондой. Баса, менин уулум-
дан бир жаш уулу болсо керек эле, эми эсиме түш-
тү. Мана ушундай жаңыдан бойго жеткен кыз бала
чоочун үйдө жүрөт, анын үстүнө өзү /эң әле өндүү-
түстүү.

Лу - бай болгур.

Фань - Жогунуз, чочубаңыз. /Даты күлүмсүрөп/. Өзү эң
әле жакши, андаң кеп жок. Мен анын турган чайресү
жөнүндө гана айтмакмын! Менин өзүмдүн да уулум
бар, жаңыдан он жетиге чыкты. Сиз балким аны ~~жана~~
бактан көргөн да чыгарсыз. Анын да эси кирип
калды деп айтууга болбайт.

Гуй - көрүнсүн дейт.

Фань - ~~Менин~~ эч жерим оорубайт экен деп мырзага айтып коңуз.

Гуй- ~~Эмиактурхаки~~ Күп, мырзайым.

Фань - /хи/ Лу Гуйду карап/ Эмне турасың?

Гуй - калбас бекен деп турам.

Фань - /кокусунан асине түшүрүп/. И, баса, Мырзага барып айткандан кийин, дароо электрин монторду чакыр. Бактагы гүлдүн жанында электр зымы үзүлүп калыптыр. Мантёрго айтып, аны дароо ондоткун, кокус дағы биреэ, токтон майып болуп жүрбесүн. Отура туруңуз, байбиче, Лу. Уйдүн ичи дагы ысып кана болуп кетти. /барын терезени ачып ордуна келип отурат/. Жакындан бери баламдын кыял-жоругу, кандайдыр бир башкача болуп, өзгөрүлө балтады. Бир жолу - мага ~~ойдо~~ жок жерден Сы-Фыңды жакшы көрүп калдым деп ~~карал~~ отурбайбы.

Лу - Эмне дейт?

Фань- Акча берип окуткусу бар. Аナン дагы /кулэт/, бала эле да, Сы-Фыңга үйләнсөм дейт.

Лу - Мырзайым.

Фань - ~~Мейлициз~~. Жакшы болот, Бухгалтерге айткын, эсептешсин. Бир чамадан эски кийимим бар. Ошонуда алсын.

Лу - Кантейин!

Фань - /Эне Лунун жаңына келип/. Кейибениз. Кокус акчадан кыжаалат болуп калсаңыз, мага келициз. Кызызызды мындан алтын кеткенициз дурус. Бу жерге караганда, сиздей энеси менен бирге болгону кыздын өзүнө жакшы...

Лу - барғаның жок?

Фань - /Эне тууралуу айтып жатканын түшүнбөгөнсүп/.
Кайда?

Пу - билгениң жок беле?

Фань - Хм, әгер менин ооруганым чын болсо /Ал ооруну докторуң айыктира албайт/ Столовойдун эшигин көздөй басат/.

Пу - Кайда барасың?

Фань - /Капарсыз/. Жогору.

Пу - Тийиш әмессин!

Фань - Сенинби?! /Башынан аянына чейин сүйира карал/.
Сен өзүңдүн ким экенинди унуттуңбу! /Сотоявойго чийин кетет/.

Сы-Фынга - /Фан столобойвонд келет/
 → шыргайчи.

Фань - А, мында экениндер да! //Сы-Фынга/. Азыраа жүккөн күтө тур, атаң электр ментёрду чакырганы кетти, азыр келет. Буюмдарыңды үйүңө жеткирип берейин, кайда турасыңар?

Найын
Балбек
Дүйнөн
Жыныс
Жыныс

Сы - Уй номери он.

Фань - Капаланба. Колуң баш болгондо, кадимкидей эле мага келип тур. Демек, Синхуа көнөсү, уй номери он дедиңби?

Он - Мырзайым. ~~Күйкүр~~ Кеттиш

Фань - Пин, азыр Сы-Фын экөөңөр әмне жәнүндө сүйлөштүңөр?

Пин - тиешеси жок.

Фань - Сен жогорку билимдүү кишиسىц, ал эми тиги бол~~бын~~ малайдын кызы, кор аял, сенин төңгиз...
Эмес...

Пин - Корсунтбагын дейм!

Фань - Чактаң сүйлө! Чактаң сүйлөп жүр! Жаны кашай-
ган аял менен/ анчалык ырайымсыз болбогун.
Андаң аял түк эчтекеден кайра тартпайт.

Пин - ойлонгом.

Фань - Болуптур, бар әмесе! Бирок, этият бол!

/терезени карап, өзүнән өзү/. Жакында тайрун
башталат.

кәшәгә

ТЕРТУРГУ КӨШӨГӨ

15

Чунь - Күл ага /роль Фань/

Фан - алиге латпай отурасыңбы?

Пу - бардың?

Фань - /жайдыр гана/ Сейиддеп сергии жүрдүм.

Пу - жаандабы?

Фань - Ушу жаандада. Менин нер бүйін сүзүлгән әмесни.

Пу - болдуң.

Фань - /хек көре/. Анда сенин ишин болсасун.

Пу - дейм?

Фань - /Сенин үйүндө күнүсүрөп/ Бакка чыгып салқындал жүрдүм.

Пу - чейинби?

Фань-Ушу убакка чейин.

Пу - дурус болсор.

Фань-Болбайт. Колуңдагы энне? Үм, дагы баяғы алдын сүрөтүбү?

Пу - энеси.

Фань- Үкмуш, мен да муну бир жерден көргөндөймүн.

Пу - Барын жаткын.

Фань- Мынданай кой! Бу сүреттү жоготууга болбайт. Сен үчүн муну жоготпой сактайм.

Пу - жиндиленбесеңчи.

Фань- Мен чын боле жиндилин.

Пу - Болуптур, жогору чык өзүңэ. мында эс алайын.

Фань- Док, мында мен эс аламын. Сен жет.

Пу - өзүңэ баргын!

Фань- Барбайт экенбиз, уктуңбу, бара албайт экенбиз.

Пу - Ал эртең дагы келет.

Фань - Эртеби? м-м-м+

Пин - деп латам.

Фань - Азыры?

Пу - ~~кездей сизди~~ бер

Фань - Макул!

Пу - Мина ачкыч.

Фань - Мина кат.

Пу - Сен да барып се ал.

Фань - Ооба, жакын болот, *✓ ошондук жетишкүч болдууду?*

Пин - Ооба.

Фань - Атаң азыр эмне деди?

Пин - *Кой* деди.

Фань - Сенин узатканыңдын мага кереги док. Кет жанимдан! /акыркы/. Мен сыйктуу жиндини узатканда этият бол дей атаңдын сыртымдан айткан ушагынан жадап буттум.

Пин - мен кетейин.

Фань - Бүгүн түнү кайда болдуң?

Пин - билбейсицби?

Фань - Дагы *тиги кынга* бардыңбы?

Пин - кандай ишиң бар?

Фань - *жөнүүлүк* кандай?! Бүгүн эртең менен айткандаым орунсуз әкен. *Ага* кала болбогун. *✓* А кыз жөнүүде сенин кандай оюң бар?

Пин - Ага үйлөнөмүн!

Фань - Атаңды *өзбө* кантесиц?

Чиңчосуубу?